

Μορφολογία, υδρογραφία, κλίμα. Το ανάγλυφο του νομού Πρέβεζας διαμορφώνεται βασικά από τις προεκτάσεις των βουνών της Θεσπρωτίας και του νομού Ιωαννίνων, που προχωρούν από βόρεια προς νότια σε παράλληλη διάταξη. Στο βορειοανατολικό άκρο του ο νομός κλείνεται από το Ξεροβούνι, που μπαίνει από τον νομό Ιωαννίνων και συνεχίζεται στον νομό Άρτας, και έχει στον νομό Πρέβεζας τη δεύτερη σε ύψος κορυφή του (1.607 μ.) και την κορυφή Γοργόμυλος (1.470 μ.) στα σύνορα με το νομό Άρτας. Δυτικότερα, και πάντα παράλληλα, εισέρχεται στο έδαφος του νομού η νοτιότερη προέκταση του Τόμαρου, με την κορυφή Ζαρκοράχη (1.332 μ.) στα όρια με τον νομό Ιωαννίνων. Ακόμα δυτικότερα, στο κέντρο του νομού, εκτείνεται με κατεύθυνση Β-Ν η επιμήκης οροσειρά των Θεσπρωτικών ορέων (1.274 μ.), που απολήγει στα νότια στα υψώματα του Σταυρού (681 μ.), και ακολουθούν, πάντα στα δυτικά, οι προεκτάσεις των ορέων του Σουλίου και της Παραμυθιάς (1.082 μ.) που καταλήγουν στα ιστορικά βουνά του Ζαλόγγου. Στο βορειοανατολικό τμήμα του νομού βρίσκονται τα βουνά της Πάργας (927 μ.), των οποίων οι κλιτύες απολήγουν στο Ιόνιο. Το ανάγλυφο του νομού Πρέβεζας συμπληρώνεται από τρεις πεδινές εκτάσεις. Η μία βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα και προέκυψε από την αποξήρανση της Αχερουσίας λίμνης και διαφόρων τελμάτων και από τη διεύθετηση της κοίτης του Αχέροντα. Η άλλη, της Φιλιπιάδας, αποτελεί συνέχεια στα δυτικά της πεδιάδας της Άρτας και σχηματίστηκε από τις προσχώσεις του Ξηροποτάμου και του Λούρου και από την αποστράγγιση διαφόρων τελμάτων. Συνέχεια της πεδιάδας της Φιλιπιάδας αποτελεί η πεδιάδα της Πρέβεζας, στη νοτιότερη χερσονοειδή απόληξη του νομού.

Βασικά υδρογραφικά στοιχεία του νομού Πρέβεζας είναι οι ποταμοί Αχέροντας και Λούρος. Ο πρώτος, τόσο συνδεδεμένος με τη μυθολογία, διαρρέει το βορειοδυτικό τμήμα του νομού και αρδεύει την πεδιάδα του Φαναρίου. Ο Λούρος, που πηγάζει από τις ανατολικές κλιτύς του Τόμαρου, προχωρεί προς τα νότια, ρέει ανάμεσα στο Ξεροβούνι και στα Θεσπρωτικά όρη, διαρρέει την πεδιάδα της Φιλιπιάδας, δέχεται από δεξιά τα νερά του κυριότερου παραποτάμου του, του Ξεροπόταμου ή Ξεριά, και ύστερα από διαδρομή 66 χλμ. χύνεται στον Αμβρακικό, στο δυτικό τμήμα της προσχωσιγενούς πεδιάδας της Άρτας, αφού προηγουμένως τροφοδοτήσει τον υδροηλεκτρικό σταθμό δια της τεχνητής λίμνης που δημιούργησε το φράγμα του κοντά στις πηγές του Αγίου Γεωργίου. Στον νομό Πρέβεζας υπάρχουν ακόμα δύο μικρές λίμνες, η Μαύρη και η Ζήρος δυτικά και βορειοδυτικά αντίστοιχα, της Φιλιπιάδας.

Η ακτή του νομού Πρέβεζας στο Ιόνιο, μετά τον μικρό όρμο της Πάργας και λίγο νοτιότερα το μεγαλύτερο του Αγίου Ιωάννη, συνεχίζεται στα νότια μονότονη και αλιμενη, σχηματίζει ύστερα τον ανοιχτό όρμο της Νικόπολης και από εκεί, από το μικρό ακρωτήριο Μύτικας, αρχίζει η μικρή προσχωσιγενής χερσονήσος της Πρέβεζας με το ομώνυμο στενό, που αποτελεί την είσοδο του Αμβρακικού κόλπου. Μετά το στενό σχηματίζεται στα ανατολικά το άλλο σκέλος της μικρής χερσονήσου που απολήγει στο ακρωτήριο Λασκάρα. Ανατολικά της χερσονήσου ανοίγεται ο όρμος της Σαλαώρας με τη μικρή λιμνοθάλασσα Μάζεμα στο βάθος της.

Το κλίμα του νομού στις παράκτιες περιοχές, που δέχονται την ευεργετική επίδραση της θάλασσας, είναι ήπιο. Προχωρώντας προς το εσωτερικό και ιδίως στα βόρεια γίνεται δριμύτερο και με μεγάλες βροχοπτώσεις.